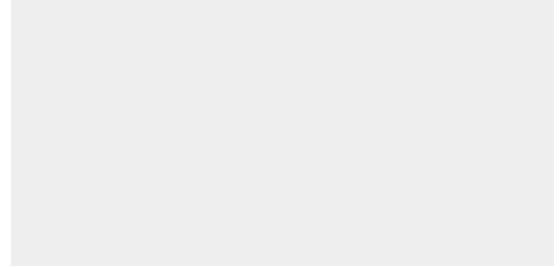
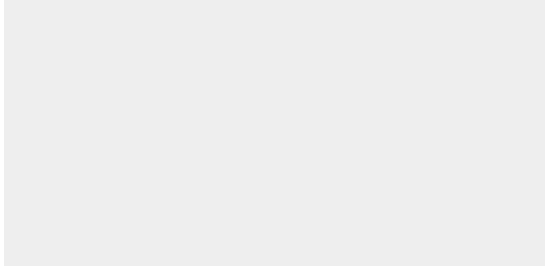

TRADYCJE BOŻONARODZENIOWE – NIEMATERIALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE

Posted on 23 grudnia 2022

Okres Świąt Bożego Narodzenia oraz Karnawału jest silnie zakorzeniony w zwyczajach, tradycjach i obrzędach. To czas, w którym towarzyszy nam niezwykle bogactwo niematerialnego dziedzictwa kulturowego. To nie tylko wyjątkowe zwyczaje kultywowane w poszczególnych regionach Polski, wpisane na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego, ale również tradycje widoczne w wielu naszych domach. To dziedzictwo, które ukazuje się na naszych wigilijnych stołach, świątecznych dekoracjach, nasze korzenie afirmuje nawet postać przynosząca prezenty – bo w zależności od regionu Polski będzie to Mikołaj, Gwiazdor, Gwiazdka, Aniołek, a nawet mogą to być krasnoludki. To są żywe niematerialne przejawy kultury odziedziczone po przodkach i przekazywane kolejnym pokoleniom, które tworzą naszą grupową, narodową, etniczną bądź religijną tożsamość. Wzmacniają poczucie przynależności do społeczności lokalnej czy też narodowej. Innymi słowy, określają nasze miejsce w świecie.

Z tym czasem związanych jest wiele tradycji i obyczajów wpisanych na krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego, a tradycja budowy szopek krakowskich została nawet wpisana na Reprezentatywną Listę Niematerialnego Dziedzictwa Ludzkości UNESCO.

Nasza tożsamość pamięć kulturowa jest niezwykle cennym i kruchym darem, dlatego wymaga również wyjątkowej ochrony i troski. Dlatego Narodowy Instytut Dziedzictwa wraz z Fundacją Zbiorów Rodziny Sosenków przygotował serię filmów pt. „Tradycje bożonarodzeniowe”. W czterech kolejnych odcinkach przedstawimy polskie tradycje i zwyczaje związane z okresem świąt Bożego Narodzenia, na tle zbiorów z kolekcji rodziny Sosenków. Zbiory te stanowią bardzo atrakcyjne źródło wizerunków, ikonografii i wiedzy na temat dawnych zabawek, które pełniły bardzo ważną rolę w wychowaniu dzieci. Zabawki miały bawić, wychowywać, socjalizować i przygotowywać do pełnienia odpowiednich ról w społeczeństwie.

Zabawki przedstawiają obraz rzeczywistości danej epoki, są odbiciem kultury materialnej, duchowej, społecznej i lokalnych tradycji. Uczyły również miłości do ojczyzny i wychowywały w duchu patriotycznym. Stanowią niezwykle obraz dorobku kulturowego poprzednich pokoleń i są świadectwem naszej przeszłości oraz ważną częścią naszego dziedzictwa. Kolekcja zabawek rodziny Sosenków jest jedną z największych na świecie kolekcji historycznych zabawek, tak zwanych classic toys oraz największym, najcenniejszym i najbardziej reprezentatywnym w Polsce zbiorem prezentującym zabawki polskie i zagraniczne od XVI w. po czasy współczesne. Liczy łącznie ponad 40 000 obiektów.

Zbiory rodziny Sosenków zostały zarejestrowane w Centralnym Rejestrze Archiwów w Polsce jako jedno z nielicznych prywatnych i

jednocześnie największe prywatne archiwum w Polsce. Celem serii jest również zwrócenie uwagi na znaczenie kolekcjonerstwa, będącego jedną z form społecznej zaangażowania w ochronę naszej spuścizny kulturowej. W kolejnych odcinkach przedstawimy Państwu opowieści o choince i ozdobach bożonarodzeniowych, prezentach, przedmiotach związanych z tradycyjnymi świątecznymi potrawami i wypiekami oraz o świątecznych zwyczajach spędzania wolnego czasu w rodzinie i wśród znajomych.

Filmy mają charakter dokumentalno-edukacyjny, których celem jest upowszechnienie historii dzieciństwa Polaków w różnych epokach historycznych oraz kształtowanie świadomości społecznej w zakresie wartości i zachowania dziedzictwa kulturowego.

Zapraszamy na pierwszy odcinek z serii pt. „Tradycje bożonarodzeniowe” pt. Ozdoby choinkowe dostępny na kanale [TV NID](#) na YouTube.

https://youtu.be/PP6M_ypj_yQ

Do pobrania:

[Transkrypcja do filmu](#)